

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า
อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

COMMUNITY LEADERCHIP ROLE TO RECONCILIATION
OF MHUNGNA DISTRICT MHOUNG LAMPHUN PROVINCE.

จรรยา คำธิยสี^๑

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการนำหลักพรหมวิหารไปเสริมสร้างความสมานฉันท์ ของผู้นำชุมชน ตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (Taro Yamane, ๑๙๖๗) ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๓๘๘ ตัวอย่าง

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ระดับบทบาทของผู้นำชุมชน ในการสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า การสร้างความสมานฉันท์ด้านความร่วมมือมีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมาคือการสร้างความสมานฉันท์การปรองดอง การสร้างความสมานฉันท์ด้านการประนีประนอมการสร้างความสมานฉันท์ด้านการแข่งขัน ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การสร้างความสมานฉันท์ด้านการหลีกเลี่ยง

๒. ผลการเปรียบเทียบบทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่าเมื่อเปรียบเทียบบทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ โดยภาพรวม จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. แนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้นำชุมชนตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในการสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ตามหลักพุทธรูปว่าควรใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ด้าน เมตตา ในการสร้างความสมานฉันท์ ด้านการหลีกเลี่ยงด้านกรรณาในการสร้างความสมานฉันท์ ด้านการปรองดอง ด้านมุทิตา ในการสร้างความสมานฉันท์ด้าน การประนีประนอม ด้านการแข่งขัน ควรใช้อุเบกขาในการสร้างความสมานฉันท์ ส่วนทางด้านความร่วมมือนั้นควรใช้เมตตาในการสร้างความสมานฉันท์

^๑ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ABSTRACT

The research "The role of community leaders to the reconciliation of mhuggna district, Muang Lamphun simple aims: 1) to study public opinion on the role of community leaders in building reconciliation in the mining district easy. Muang Lamphun 2) to compare public opinion on the role of community leaders in building reconciliation in the mining district, Muang Lamphun easy by personal factors. 3) to study ways to strengthen the implementation of the main virtues of solidarity. Community Leaders Widen mining district, Muang Lamphun, the researchers mixed (Mixed Methods) and population samples used in the research. The people living in the mining district, Muang Lamphun well-defined samples using the formula. The sample size calculation of Taro Yamane (Taro Yamane, 1967) at the confidence level of 95% of the sample used to collect the data of 388 samples.

The research found that

The role of community leader In the reconciliation of the people in the mining district, Muang Lamphun simple averages included in the moderate side. When classifying it was found that the reconciliation and cooperation are the highest, followed by the creation of the Solidarity union. The reconciliation and compromise to reconcile the competition. The average lowest The reconciliation of evasion.

Compare the role of community leaders in the reconciliation of the people in the mining district Widen district. Lamphun by personal factors, including gender, age, education and occupation. Found that when comparing the role of community leaders in the reconciliation overall by sex, age, educational differences are statistically significant at the 0.05 level.

Promoting the role of community leaders by the four cardinal virtues in the reconciliation of the people in the mining district, Muang Lamphun simple Buddhist principles that should be applied to the four cardinal virtues of compassion, reconciliation. Please avoid the side of reconciliation. The joy of reconciliation in the reconciliation below. compromise Competition Should be used to create a bland conformity of the cooperation should take mercy on reco

บทนำ

การปกครองในระดับหมู่บ้านก็เปรียบคล้ายกับรัฐบาลของหมู่บ้าน คือมีผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นผู้นำของหมู่บ้าน ที่ราษฎรเลือกมาทำหน้าที่เป็นผู้นำ ในการบริหารหมู่บ้าน โดยราษฎรมอบสิทธิอำนาจตามกฎหมายให้ปกครองดูแล กิจกรรมต่างๆ บริหารงานหมู่บ้านเปรียบเหมือนรัฐบาล สภาพปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมไทยระดับชุมชน หมู่บ้าน มักไม่รุนแรงนัก กล่าวคือ มีลักษณะความเป็นเครือญาติกัน มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และจำนวน คนที่อยู่อาศัย เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์เดียวกัน การขัดแย้งใดๆ ที่เกิดขึ้นถือเป็นเรื่องเล็กน้อย เป็นปกติของชุมชน สามารถแก้ไขได้ไม่เหมือนกับต่างประเทศที่มักขัดแย้งแบ่งแยก ในเรื่องของชนชั้นอย่างรุนแรง มีวิธีการแก้ไขได้ อย่างเดียว คือ การปฏิวัติรัฐประหารเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองสำหรับในอดีตประเทศไทย ไม่มีการแบ่งแยก ความเป็นชนชั้นแต่อย่างใด ดังนั้นปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาจากความต้องการของประชาชน และข้อ เรียกร้องของราษฎรในชุมชนระดับหมู่บ้าน ที่จะต้องหาแนวทางวิธีการยุติปัญหาความขัดแย้งโดยเร็ว เพื่อ เสริมสร้างความเข้าใจอันดีในหมู่บ้าน หากผู้นำชุมชนไม่สามารถแก้ไขเรื่องนี้ได้แล้ว ปัญหานั้นก็จะขยายลุกลามจาก หมู่บ้าน ตำบล ไปสู่จังหวัด จนถึงระดับประเทศ

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ปัจจุบันตำบลเหมืองง่า มีประชากรจำนวนมาก เนื่องจากที่มีการขยายความเจริญในหลายๆด้าน ประชากรเพิ่มมากขึ้น การแสดงความคิดเห็น ทักษะของแต่ละบุคคล ย่อมต้องการที่จะได้รับการตอบสนอง จึงเกิดความขัดแย้งขึ้นอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชนจำเป็นต้องอาศัยผู้นำชุมชนเป็นผู้ที่แก้ไขปัญหาดังกล่าว เนื่องจากผู้นำชุมชนถือเป็นตัวแทนของประชาชนในหมู่บ้าน เหตุการณ์ความขัดแย้งจะสงบหรือลุกลามขยายใหญ่โตเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำชุมชนหากลดปัญหาที่เกิดขึ้นและสร้างความเข้าใจกันได้ ย่อมส่งผลดีต่อชุมชนและประเทศชาติ ก่อให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชนนั้นๆ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนกับการสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เพื่อเป็นการศึกษาสภาพความขัดแย้ง จำนวนของความขัดแย้งและการแก้ไขปัญหของผู้นำชุมชนว่าสามารถแก้ไขปัญหในชุมชนได้หรือไม่และมีวิธีการใด ในการการสร้างความสมานฉันท์ดังกล่าว อีกทั้งยังต้องการศึกษาแนวทางการปรับปรุงและหาข้อเสนอแนะแนวทาง ในการแก้ไขปัญหในชุมชน ซึ่งจะสามารถวิเคราะห์ได้ว่าบทบาทของผู้นำชุมชนต่อการการสร้างความสมานฉันท์ สามารถทำให้เกิดความไว้วางใจ เชื่อถือ เคารพ และประชาชนมีความไว้วางใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชน มากน้อยเพียงใด ซึ่งจะนำไปสู่การให้ความร่วมมือในการพัฒนาหมู่บ้านในระยะต่อไป นั้นเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

เพื่อศึกษาแนวทางการนำหลัก พรหมวิหารธรรมไปเสริมสร้างความสมานฉันท์ ของผู้นำชุมชน ตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษารolesบทบาทของผู้นำชุมชนต่อการสร้างความสมานฉันท์ ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พร้อมทั้งศึกษาประเด็นเกี่ยวกับ บทบาทในการสร้างความสมานฉันท์ ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านข้อมูล (Data), ๒) ด้านผลประโยชน์ (Interest), ๓) ด้านค่านิยม (Values), ๔) ด้านโครงสร้าง (Structure) และ ๕) ด้านความสัมพันธ์ (Relationships)

ขอบเขตด้านตัวแปร

ประกอบไปด้วย ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ๑) การหลีกเลี่ยง ๒)การปรองดอง ๓) การประนีประนอม ๔) การแข่งขัน และ๕)การร่วมมือกัน

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้นำชุมชนได้แก่ ประชาชนในตำบลเหมืองง่า จำนวน ๓๘๘ คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

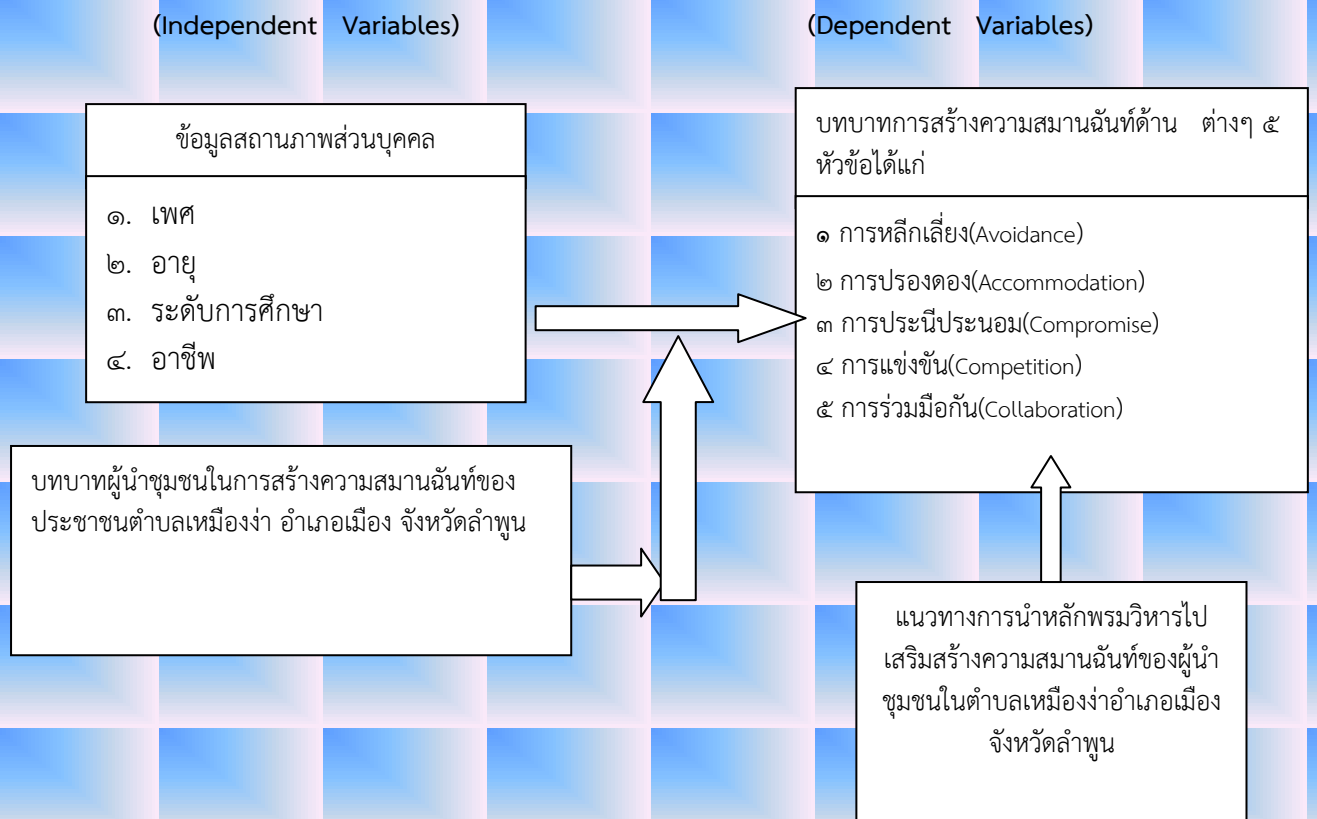
พื้นที่ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พื้นที่ตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้วิจัยทำการศึกษาดังแต่ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ถึง ธันวาคม ๒๕๕๙ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๖ เดือน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องบทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูนเป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย๕ขั้นตอนดังนี้

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่องบทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสม(Mixed Method)โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research)โดยใช้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแจงแบบสอบถามกับกลุ่มประชากรที่กำหนดไว้ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก(In depth Interview)

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ก.เชิงปริมาณ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูนจำนวน ๑๓,๓๗๗ คน

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณได้แก่ ประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองจังหวัดลำพูนจำนวน ๓๘๘ คนกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane (Taro Yamane, ๑๙๖๗) ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๓๘๘ ตัวอย่าง ทำการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้คำนวณสูตรขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของ Taro Yamane (Taro Yamane, ๑๙๖๗) เป็นการกำหนดขนาด/จำนวนตัวอย่างในกรณีที่ทราบจำนวนหรือเชิงปริมาณประชากร เช่น นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูนทั้ง ๑๐ หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น ๑๓,๓๗๗ คน (Taro Yamane 1973) การคำนวณหาขนาด/จำนวนตัวอย่าง ในกรณีที่ทราบจำนวนหรือปริมาณประชากร เช่น ประชาชนตำบลเหมืองง่า จำนวน ๑๓,๓๗๗ คน การหากลุ่มตัวอย่าง (n) ได้ดังนี้

เครื่องมือการวิจัย

ก. เชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๑. ศึกษาหลักการ และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสามัคคีของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
๒. กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือ
๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
๔. สร้างเครื่องมือ
๕. นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัย ต่อที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
๖. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชาชนที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
๗. ปรับปรุงแก้ไข
๘. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้ที่ศึกษาพัฒนาขึ้น ตามกรอบของบทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสามัคคีตามหลักพรหมวิหาร ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสามัคคีประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้
ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้
หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่าน เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index) โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปทุกข้อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) แก่ประชาชนตำบลประตูป่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ.....

๑. นำแบบสอบถามที่ได้รับปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

ข. เชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่อง บทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ตามหลักพรหมวิหาร ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ (Interview) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

๑) รวบรวมเอกสาร ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ตามหลักพรหมวิหาร ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๒) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูล โดยนำแบบสอบถามจำนวน ๓๘๘ ฉบับ โดยแจกกับประชาชนในตำบลประตูป่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตัวเองแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมดจำนวน ๓๘๘ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

๒. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล

๑) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพรายได้ วิเคราะห์โดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒) ระดับบทบาทผู้นำชุมชนในการแก้ไขความขัดแย้งตามหลักพรหมวิหาร ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากการตอบแบบสอบถาม ของประชาชนตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับบทบาทของผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการสร้างความสมานฉันท์ต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับกลาง และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ย

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สูงสุด การสร้างความสมานฉันท์ด้านการปรองดอง การสร้างความสมานฉันท์ด้านประนีประนอม การสร้างความสมานฉันท์ด้านการแข่งขันการสร้าง ความสมานฉันท์ ด้านการหลีกเลี่ยง ตามลำดับ

๑) การสร้างความสมานฉันท์ด้านการหลีกเลี่ยง พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการสร้าง ความสมานฉันท์ต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ ด้านการหลีกเลี่ยง โดยค่าเฉลี่ยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๗๙$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๑๒$) ในข้อที่ว่า ผู้นำชุมชน ทำหน้าที่ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในข้อที่ว่า ผู้นำชุมชนยอมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

๒) การสร้างความสมานฉันท์ด้านการปรองดอง พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการสร้าง ความสมานฉันท์ต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ ด้านการปรองดอง โดยค่าเฉลี่ยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๙๗$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๑๐$) ในข้อที่ว่า ผู้นำชุมชน ทำหน้าที่สร้างความปรองดองได้ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๒.๘๐$) ในข้อที่ว่าผู้นำชุมชนทำหน้าที่สร้างความพึงพอใจ ให้กับทั้งสองฝ่ายได้

๓) การสร้างความสมานฉันท์ด้านการประนีประนอม พบว่าประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการสร้าง ความสมานฉันท์ต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ ด้านการประนีประนอม โดยค่าเฉลี่ย รวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๘๘$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๐๒$) ในข้อที่ว่า เมื่อเกิดความขัดแย้งส่วนตัวของประชาชนในหมู่บ้านผู้นำชุมชนสามารถไกล่เกลี่ยได้ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๒.๗๙$) ในข้อที่ว่า เมื่อเกิดปัญหาทะเลาะวิวาทของประชาชนในหมู่บ้านผู้นำชุมชนสามารถแก้ไขได้

๔) การสร้างความสมานฉันท์ด้านการแข่งขัน พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการสร้าง ความสมานฉันท์ต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ ด้านการแข่งขัน โดยค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปาน กลาง ($\bar{X} = ๒.๘๘$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๑๑$) ในข้อที่ว่า ผู้นำชุมชนสามารถ เป็นผู้นำในการกำหนดกฎเกณฑ์ที่ใช้ในหมู่บ้านได้ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๒.๗๕$) ในข้อที่ว่าผู้นำชุมชนมีความ ยุติธรรมในการบังคับใช้กฎระเบียบ

๕) การสร้างความสมานฉันท์ด้านความร่วมมือ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการสร้าง ความสมานฉันท์ต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ ด้านความร่วมมือค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๐๒$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๔๐$) ในข้อที่ว่าผู้นำชุมชน สามารถสร้างความเชื่อมั่นได้ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๒.๖๕$) ในข้อที่ว่า ผู้นำชุมชนสามารถประสานความร่วมมือ ทุกภาคส่วนได้

ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนในการสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน การทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างตามการจำแนกตัวปัจจัย ส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ผู้นำชุมชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีบทบาทในการสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนใน ตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้นำชุมชนที่มีเพศแตกต่างกัน มี บทบาทในการสร้างความสมานฉันท์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

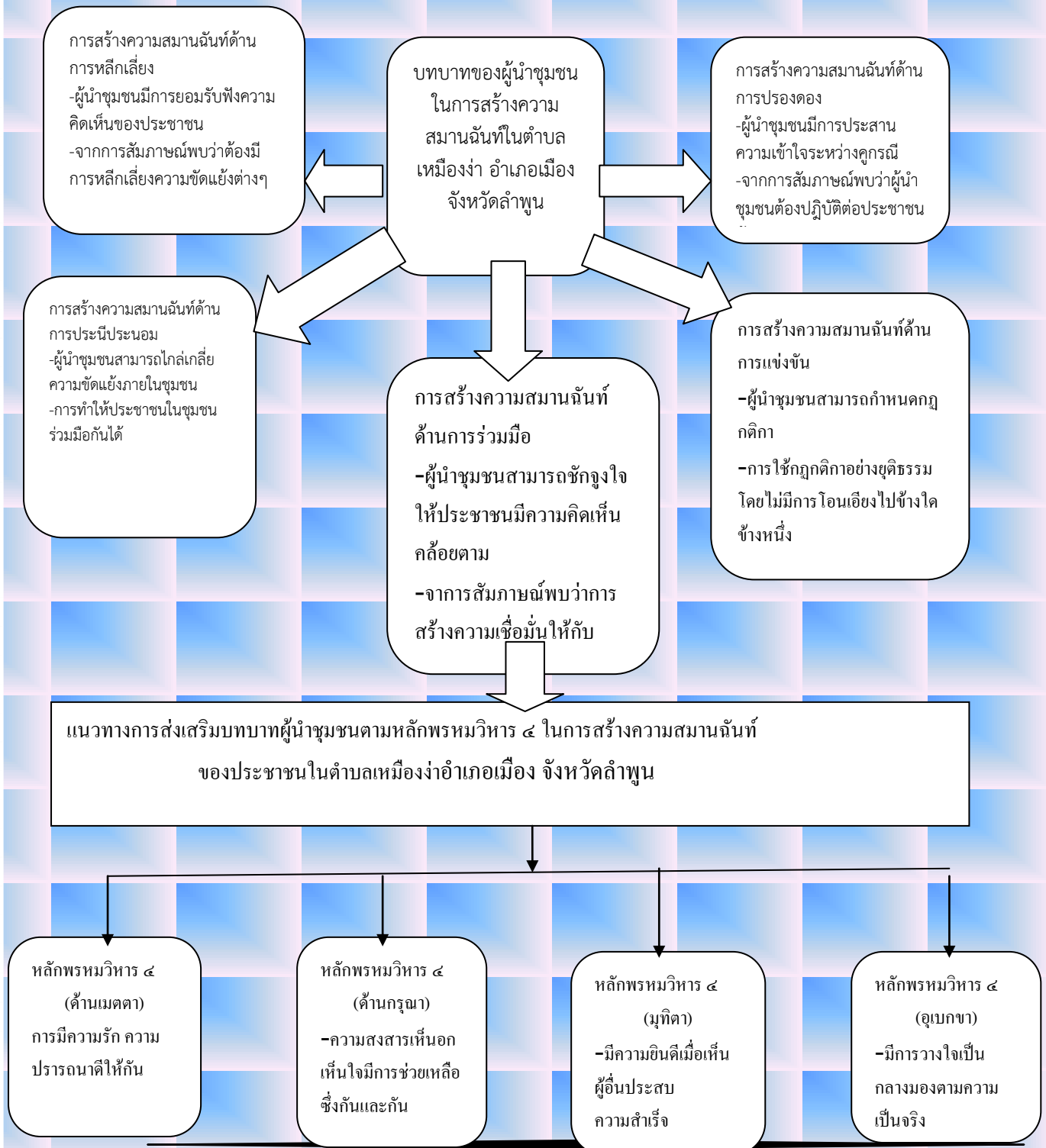
สมมติฐานที่ ๒ ผู้นำชุมชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีบทบาทในการสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนใน ตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้นำชุมชนที่มีอายุแตกต่างกัน มี บทบาทในการสร้างความสมานฉันท์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทในการสร้างความสมานฉันท์ของ ประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้นำชุมชนที่มีระดับ

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทในการสร้างความสมานฉันท์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๔ ผู้นำชุมชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีบทบาทในการสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้นำชุมชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีบทบาทในการสร้างความสมานฉันท์

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้ ได้ศึกษาเฉพาะหลักพรหมวิหาร 4 ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมหลักธรรมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมบทบาทของผู้นำในการสร้างความสมานฉันท์ ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการใช้หลักพุทธวิธีเพื่อสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนในระดับอำเภอและจังหวัด และควรศึกษาถึงประสิทธิภาพการนำหลักพุทธวิธีด้านอื่นๆ มาใช้เพื่อก่อให้เกิดแนวทางในการการสร้างความสมานฉันท์ได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น